

DECIZIA nr.729
din 13 decembrie 2023

referitoare la obiecția de neconstituționalitate a Legii pentru modificarea anexei nr.2.11. la Legea nr.45/2009 privind organizarea și funcționarea Academiei de Științe Agricole și Silvici „Gheorghe Ionescu-Șișești” și a sistemului de cercetare-dezvoltare din domeniile agriculturii, silviculturii și industriei alimentare

Publicată în Monitorul Oficial nr.130 din 15.02.2024

Marian Enache	- președinte
Mihaela Ciochină	- judecător
Cristian Deliorga	- judecător
Dimitrie-Bogdan Licu	- judecător
Laura-Iuliana Scântei	- judecător
Gheorghe Stan	- judecător
Livia Doina Stanciu	- judecător
Elena-Simina Tănăsescu	- judecător
Varga Attila	- judecător
Simina Popescu-Marin	- magistrat-asistent

1. Pe rol se află soluționarea obiecției de neconstituționalitate a Legii pentru modificarea anexei nr.2.11. la Legea nr.45/2009 privind organizarea și funcționarea Academiei de Științe Agricole și Silvici „Gheorghe Ionescu-Șișești” și a sistemului de cercetare-dezvoltare din domeniile agriculturii, silviculturii și industriei alimentare, obiecție formulată de Președintele României.

2. Obiecția de neconstituționalitate a fost înregistrată la Curtea Constituțională cu nr.7863 din 1 noiembrie 2023 și constituie obiectul Dosarului nr.2858A/2023.

3. **În motivarea obiecției de neconstituționalitate**, Președintele României susține, în esență, că legea criticată este neconstituțională, deoarece nu sunt identificate cu claritate terenurile vizate, iar intervențiile legislative efectuate sunt realizate prin mecanisme derogatorii, care generează insecuritate juridică.

4. Cu titlu introductiv, se arată că anexa nr.2.11 la Legea nr.45/2009, intitulată „*Datele de identificare a suprafețelor minime de teren, din domeniul public al statului, aflate în administrarea Institutului de Cercetare - Dezvoltare pentru Cinegetică și Resurse Montane Miercurea-Ciuc, județul Harghita, indispensabile activității de cercetare-dezvoltare-inovare și multiplicării materialului biologic*”, cuprinde lista terenurilor aflate în diferite categorii de folosință din domeniul public al statului, pe teritoriul unor unități administrativ-teritoriale din județul Harghita.

5. Autorul obiecției precizează că, potrivit inițiatorului legii, astfel cum este menționat în expunerea de motive, în anul 2017, Agenția Domeniilor Statului (ADS) a predat, în mod greșit, către Institutul de Cercetare-Dezvoltare pentru Cinegetică și Resurse Montane (ICDCRM) Miercurea-Ciuc o suprafață de 42,48 hectare (ha), teren aparținând domeniului public al statului, iar în administrarea ADS au rămas 65,25 ha provenite de la Stațiunea de cercetare-dezvoltare pentru Cartof Miercurea-Ciuc, cu alte date de identificare față de actuala anexă nr.2.11, fiind considerat „necesar ca aceasta să fie corectată în sensul arătat de ADS pentru a putea fi predată și diferența de suprafață de 65,25 ha către Institutul de Cercetare-Dezvoltare pentru Cinegetică și Resurse Montane Miercurea-Ciuc în vederea operării în inventarul centralizat al bunurilor domeniului public al statului aprobat prin HG nr.1705/2006”. Predarea de către ADS către Academia de Științe Agricole și Silvici „Gheorghe Ionescu-Șișești” a terenurilor în discuție s-a realizat în baza art.6 alin.(3) din Legea nr.45/2009.

6. Modificările realizate prin legea criticată în cuprinsul anexei nr.2.11 la Legea nr.45/2009 vizează terenuri agricole de diferite subcategorii, drumuri exploatare, precum și curți și construcții.

7. Astfel, la categoria terenuri agricole, subcategoria terenuri arabile: sunt modificate datele de identificare și suprafața unui teren aflat în comuna Sânsimion, suprafața acestuia fiind crescută cu 12,22 ha (de la 9,58 ha la 21,8 ha) – suprafață identică cu cea a parcelelor eliminate din categoria fâneață; locul unei suprafețe de 15 ha din comuna Păuleni-Ciuc este modificat, fiind introdusă comuna Sâncrăieni, și este introdusă în categoria terenurilor agricole o parcelă în suprafață de 14 ha în comuna Joseni, fiind eliminată o suprafață de 24 ha din subcategoria pășune, diferența de 10 ha fiind introdusă în categoria „neproductiv”.

8. La categoria terenuri agricole, subcategoria pășune, sunt modificate datele de identificare și suprafața parcelei de pășune, suprafața fiind redusă de la 24 ha la 14 ha. La categoria terenuri agricole, subcategoria fâneață, sunt eliminate trei parcele în suprafață totală de 12,22 ha din categoria fâneață situate în comuna Sânsimion.

9. La categoria drumuri exploatare, locul unei suprafețe de 3 ha din comuna Păuleni-Ciuc este modificat, fiind introdusă comuna Sâncrăieni, iar datele de identificare ale parcelei din comuna Joseni sunt modificate, suprafața rămânând aceeași.

10. La categoria curți, construcții, este adăugat numărul cadastral al parcelei situate în municipiul Miercurea-Ciuc, sunt actualizate datele pentru parcela din comuna Lăzarea și sunt introduse trei parcele în suprafață totală de 10 ha situate în comuna Joseni.

11. În consecință, prin modificările operate în cuprinsul anexei nr.2.11, unei suprafețe de pășune de 24 ha aflate în administrarea ICDCRM Miercurea-Ciuc din localitatea Joseni i se schimbă categoria de folosință, fiind împărțită între 14 ha de teren introdus în categoria teren arabil, respectiv 10 ha de teren introdus în categoria „neproductiv”, iar unei suprafețe de teren de 12,22 ha aflate în comuna Sânsimion i se schimbă categoria de folosință din fâneață în teren arabil.

12. Chiar dacă în forma actuală a anexei nr.2.11 pot fi identificate unele suprafețe la care se face referire în expunerea de motive, cum ar fi: 7,28 ha curți și construcții (teren aflat în comuna Lăzarea, tarlăua 27, parcela 3044 – 3051), 5 ha neproductiv (teren aflat în comuna Sânsimion, tarlăua 8, parcela 30), 1 ha drum de exploatare agricolă (comuna Ciuc-Sângiorgiu, tarlăua 1, parcela 21/1), 1 ha vegetație forestieră (comuna Ciuc-Sângiorgiu, tarlăua 1, parcela 21/2), 3 ha fâneață (comuna Păuleni-Ciuc, tarlăua 32, parcela 575), suprafața de teren arabil de 25,20 ha menționată în expunerea de motive nu poate fi identificată în mod clar în forma aflată în vigoare a anexei nr.2.11.

13. În raport cu acestea, se arată că intervențiile legislative asupra anexei vizează aspecte precum schimbarea datelor de identificare ale terenurilor, schimbarea localității în care se regăsește un teren, precum și schimbarea categoriei de folosință a unor terenuri.

14. Cu toate acestea, finalizarea unor lucrări de cadastrare la nivelul unor unități administrativ-teritoriale nu este de natură să justifice o intervenție legislativă de fiecare dată când, în urma finalizării lucrărilor de cadastru, unui teren din anexele la Legea nr.45/2009 i se atribuie alte date de identificare sau când se constată că, potrivit planului urbanistic general, acel teren aparține de o altă localitate.

15. Invocând dispozițiile art.1 alin.(2) și ale art.2 alin.(1) din Legea nr.24/2000 privind normele de tehnică legislativă pentru elaborarea actelor normative, precum și considerente reținute de Curtea Constituțională în jurisprudența sa referitoare la exigențele de calitate a normelor juridice care reglementează transferul bunurilor aflate în domeniul public sau privat al statului (spre exemplu, Decizia nr.1 din 10 ianuarie 2014, paragraful 203), autorul sesizării consideră că, în absența unor prevederi clare proprii operațiunilor juridice reglementate, sunt încălcate dispozițiile art.1 alin.(5) și ale art.147 alin.(4) din Constituție.

16. Modificarea anexei nr.2.11, în sensul eliminării unor mențiuni cu privire la anumite terenuri, echivalează, din punct de vedere juridic, cu scoaterea unor bunuri din domeniul public al statului și din administrarea ICDCRM Miercurea-Ciuc, județul Harghita. În același timp, prin introducerea unor noi suprafețe de teren în această anexă se instituie un drept de proprietate publică al statului și un drept de administrare al ICDCRM Miercurea-Ciuc asupra respectivelor terenuri. Or, în lipsa unei identificări precise a acestor terenuri, a individualizării lor, a precizării numărului de carte funciară sau a unei valori de inventar actualizate/reale a bunurilor supuse transferului, normele creează insecuritate juridică, în absența unor prevederi clare proprii operațiunilor juridice reglementate.

17. De asemenea, schimbarea regimului juridic al unor terenuri, chiar și al celor care se bucură de un regim juridic special reglementat de Legea nr.45/2009, nu poate fi făcută prin simpla modificare a suprafețelor și a localizării terenurilor înscrise în anexele la lege, în absența unor norme care să identifice în mod clar acele terenuri și operațiunile juridice cărora le sunt supuse.

18. O astfel de modalitate de legiferare contravine principiului securității juridice și lipsește legea de previzibilitate și claritate, contrar exigențelor privind calitatea legii dezvoltate de Curtea Constituțională prin raportare la art.1 alin.(5) din Constituție (spre exemplu, Decizia nr.366 din 29 iunie 2022, paragraful 57).

19. Din analiza expunerii de motive, autorul sesizării observă că suprafețele indicate în cuprinsul acesteia nu sunt identificate și nici localizate pe teritoriul unor localități, iar, din analiza modificărilor cuprinse în anexa nr.2.11, acestea nu corespund celor prezentate în cuprinsul instrumentului de motivare.

20. În condițiile în care din redactarea deficitară a expunerii de motive nu poate fi dedusă voința inițiatorului, iar intervențiile legislative nu sunt corelate cu cele statuate în expunerea de motive, imposibilitatea de a determina cu exactitate nevoia socială reală, obiectul reglementării și efectele intervențiilor legislative este de natură să înfrângă principiul securității juridice și principiul legalității,

consacrate de art.1 alin.(5) din Constituție, prin raportare la normele de tehnică legislativă cuprinse în art.30 alin.(1) și în art.32 din Legea nr.24/2000.

21. De asemenea, autorul sesizării susține că intervențiile asupra anexei nr.2.11 la Legea nr.45/2009, prin instituirea unor mecanisme derogatorii de la lege, determină încălcarea art.1 alin.(5), a art.136 și a art.147 alin.(4) din Constituție.

22. Intervențiile legislative asupra anexei nr.2.11 echivalează, pe de o parte, cu scoaterea unor terenuri din domeniul public al statului și din administrarea ICDCRM Miercurea-Ciuc, iar, pe de altă parte, cu instituirea unui drept de proprietate publică a statului și a unui drept de administrare al ICDCRM Miercurea-Ciuc cu privire la terenurile adăugate în cuprinsul aceleiași anexe. Mai mult, așa cum s-a arătat anterior, în absența unor elemente de identificare a terenurilor introduse și în absența oricăror mențiuni cu privire la regimul juridic al acestora (proprietate publică sau privată a unei persoane fizice sau juridice), legea criticată ar putea aduce atingere chiar art.44 din Constituție, care consacră dreptul de proprietate privată.

23. Invocând dispoziții cuprinse în Legea nr.24/2000, prin care sunt reglementate regulile de tehnică legislativă referitoare la anexele unui act normativ, autorul sesizării arată că, în cazul legii criticate, în absența unui temei-cadru care să confere coerență și claritate, este neclar dacă modificările anexei nr.2.11 la Legea nr.45/2009 derogă de la dispozițiile art.31 din Legea nr.45/2009, care reglementează regimul juridic al terenurilor date în administrarea institutelor naționale, a institutelor, centrelor și stațiunilor de cercetare-dezvoltare din domeniul agricol, a instituțiilor de învățământ agricol și silvic, precum și a unităților de cercetare-dezvoltare aflate în structura unor regii din domeniul agricol.

24. În aceste condiții, chiar în situația unor identificări eronate ale terenurilor în cuprinsul anexei nr.2.11, se arată că intervenția legislativă necesită un text de lege care să detalieze fiecare operațiune asupra regimului juridic al fiecărui teren vizat de modificările propuse. În absența unui astfel de text, efectele juridice ale modificărilor aduse anexei nr.2.11 sunt incerte, neclaritatea având impact direct asupra dreptului de proprietate publică.

25. Potrivit dispozițiilor art.136 alin.(2) și (4) din Constituție, proprietatea publică beneficiază de un regim de protecție specială menit să asigure ocrotirea și garantarea sa efectivă, precum și eficiența în valorificarea sa. Din această perspectivă, intervențiile legislative nu își găsesc fundamentul într-o reglementare precisă și previzibilă, care să corespundă standardului constituțional de protecție a proprietății publice și care să respecte obligația constituțională a statului de a asigura protejarea intereselor naționale în activitatea economică, stimularea cercetării științifice, exploatarea resurselor naturale în concordanță cu interesul național, ocrotirea mediului înconjurător și menținerea echilibrului ecologic, astfel cum este consacrată de art.135 alin.(2) lit.c), d) și e) din Constituție.

26. Distinct de schimbarea locului în care se află terenurile prevăzute în anexă și a unor date de identificare a unor terenuri, în unele situații are loc și o schimbare a categoriei de folosință a terenului, aspect care nu este menționat în expunerea de motive. Dat fiind rolul expunerii de motive de a fundamenta soluțiile normative, de a facilita înțelegerea textului de lege și a finalității urmărite de legiuitor, aspectele menționate în instrumentul de motivare nu clarifică, ci creează confuzie prin raportare la textul legii adoptate de Parlament.

27. Mai mult, predarea în mod greșit a unor terenuri de către ADS s-a realizat în vederea punerii în aplicare a Legii nr.72/2011, care a modificat art.6 alin.(3) din Legea nr.45/2009. Din această perspectivă, procedura de scoatere a unor terenuri care au fost retrocedate Academiei de Științe Agricole și Silvicultură „Gheorghe Ionescu-Șișești”, potrivit art.6 alin.(3) din Legea nr.45/2009, din domeniul public al statului reprezintă o excepție de la regula instituită de art.31 alin.(3) din Legea nr.45/2009, cea potrivit căreia: *„Terenurile date în administrarea instituțiilor și unităților de cercetare-dezvoltare de drept public și de utilitate publică sunt inalienabile, insesizabile, imprescriptibile și nu pot fi scoase din proprietatea publică și din administrarea unităților de cercetare-dezvoltare din agricultură și silvicultură decât prin lege”*. Într-o astfel de situație, intervențiile legislative apar ca fiind contradictorii cu regulile stabilite de art.31 alin.(3), aspect care conturează, alături de celelalte aspecte expuse, neclaritatea și imposibilitatea stabilirii întinderii efectelor juridice produse de intervenția criticată.

28. În susținerea criticilor de neconstituționalitate sunt invocate aspecte din jurisprudența Curții Constituționale, spre exemplu, Decizia nr.219 din 20 aprilie 2023, paragraful 37, și Decizia nr.366 din 29 iunie 2022, paragraful 41.

29. Totodată, prin raportare la aspectul transferului greșit al unor terenuri de către ADS, este neclar regimul juridic al terenurilor pentru care a fost schimbată categoria de folosință, respectiv o suprafață de pășune de 24 ha, aflată în administrarea ICDCRM Miercurea-Ciuc din localitatea Joseni, împărțită între 14 ha de teren introdus în categoria „arabil” și 10 ha de teren introdus în categoria „neproductiv”, respectiv o suprafață de teren de 12,22 ha aflată în comuna Sânsimion, căreia i se schimbă categoria de folosință din fâneață în teren arabil. Astfel, este neclar dacă respectivele suprafețe de teren rămân în continuare în domeniul public al statului, situație în care sunt incidente dispozițiile

Ordonanței de urgență a Guvernului nr.34/2013 privind organizarea, administrarea și exploatarea pajiștilor permanente și pentru modificarea și completarea Legii fondului funciar nr.18/1991, precum și regula prevăzută de art.5 alin.(2) din acest act normativ, potrivit căreia „*Se interzice scoaterea definitivă sau temporară din circuitul agricol a pajiștilor din extravilanul localităților*”, excepțiile fiind în mod strict și limitativ prevăzute de lege.

30. În conformitate cu dispozițiile art.16 alin.(2) din Legea nr.47/1992, obiecția de neconstituționalitate formulată de Președintele României a fost comunicată președinților celor două Camere ale Parlamentului și Guvernului, pentru a comunica punctele lor de vedere.

31. **Guvernul** apreciază că obiecția de neconstituționalitate este întemeiată. Invocând considerente reținute în jurisprudența Curții Constituționale (spre exemplu, Decizia nr.366 din 29 iunie 2022 și Decizia nr.219 din 20 aprilie 2023), Guvernul arată că operațiunile preconizate prin legea criticată nu sunt susținute de o documentație justificativă, nefiind posibilă aprecierea legalității măsurilor, și, în consecință, consideră că adoptarea soluțiilor propuse este de natură să creeze o stare de incertitudine juridică. Astfel, se creează premisele încălcării art.1 alin.(5) din Constituție, din perspectiva exigențelor de claritate și precizie a normei juridice.

32. **Președintele Camerei Deputaților și Președintele Senatului** nu au comunicat punctele lor de vedere asupra obiecției de neconstituționalitate.

CURTEA,

examinând obiecția de neconstituționalitate, punctul de vedere al Guvernului, raportul întocmit de judecătorul-raportor, dispozițiile legii criticate, raportate la prevederile Constituției, precum și Legea nr.47/1992, reține următoarele:

33. **Obiectul controlului de constituționalitate** îl constituie Legea pentru modificarea anexei nr.2.11. la Legea nr.45/2009 privind organizarea și funcționarea Academiei de Științe Agricole și Silvicultură „Gheorghe Ionescu-Șișești” și a sistemului de cercetare-dezvoltare din domeniile agriculturii, silviculturii și industriei alimentare.

34. Legea criticată cuprinde un articol unic, având următorul conținut: „*Anexa nr.2.11. la Legea nr.45/2009 privind organizarea și funcționarea Academiei de Științe Agricole și Silvicultură «Gheorghe Ionescu-Șișești» și a sistemului de cercetare-dezvoltare din domeniile agriculturii, silviculturii și industriei alimentare, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.200 din 30 martie 2009, cu modificările și completările ulterioare, se modifică și se înlocuiește cu anexa la prezenta lege.*”

35. Anexa la legea criticată, intitulată „*Datele de identificare a suprafețelor minime de teren, din domeniul public al statului, aflate în administrarea Institutului de Cercetare - Dezvoltare pentru Căminărie și Resurse Montane Miercurea-Ciuc, județul Harghita, indispensabile activității de cercetare-dezvoltare-inovare și multiplicării materialului biologic*”, este structurată sub forma unui tabel cuprinzând date privind locul unde este situat terenul și caracteristicile tehnice ale terenului, cu indicarea tarlalei, a parcelei, a categoriei de folosință și a suprafeței (ha).

36. Autorul obiecției de neconstituționalitate susține că legea supusă controlului încalcă dispozițiile din Constituție cuprinse în art.1 alin.(5) privind principiul legalității, art.44 privind dreptul de proprietate privată, art.136 privind proprietatea și art.147 alin.(4) privind deciziile Curții Constituționale.

37. În vederea soluționării prezentei obiecții de neconstituționalitate, Curtea va proceda la verificarea îndeplinirii condițiilor de admisibilitate a acesteia, prevăzute de art.146 lit.a) teza întâi din Constituție și de art.15 din Legea nr.47/1992, sub aspectul titularului dreptului de sesizare, al termenului în care acesta este îndrituit să sesizeze instanța constituțională, precum și al obiectului controlului de constituționalitate.

38. Referitor la titularul dreptului de sesizare, prezenta obiecție de neconstituționalitate a fost formulată de Președintele României, care, în temeiul art.146 lit.a) teza întâi din Constituție și al art.15 alin.(1) din Legea nr.47/1992, are dreptul de a sesiza Curtea Constituțională pentru exercitarea controlului de constituționalitate *a priori*, fiind, așadar, îndeplinită această primă condiție de admisibilitate.

39. Cu privire la termenul în care poate fi sesizată instanța de control constituțional și la obiectul controlului de constituționalitate, din consultarea fișei referitoare la derularea procedurii legislative în cauză, Curtea constată că, în data de 7 noiembrie 2022, legea supusă controlului a fost adoptată de Senat, în calitate de primă Cameră sesizată. În data de 4 octombrie 2023, Camera Deputaților, în calitate de Cameră decizională, a adoptat, ca lege organică, legea supusă controlului de constituționalitate. Ulterior, în data de 9 octombrie 2023, legea a fost depusă la secretarul general, pentru exercitarea dreptului de sesizare cu privire la neconstituționalitatea legii, și apoi a fost trimisă spre promulgare, în data de 14 octombrie 2023. Prezenta sesizare a fost înregistrată la Curtea Constituțională în data de 1 noiembrie 2023. Într-o atare situație, luând act de faptul că obiecția de neconstituționalitate a fost formulată în termenul de 20 de zile prevăzut de art.77 alin.(1) teza a doua din Constituție, legea adoptată

de Parlament nefiind promulgată încă de Președintele României, Curtea constată că obiecția de neconstituționalitate este admisibilă sub aspectul respectării celor două condiții.

40. Așadar, nefiind incident un fine de neprimire a obiecției formulate de Președintele României, Curtea Constituțională a fost legal sesizată și este competentă, potrivit dispozițiilor art.146 lit.a) din Constituție și ale art.1, 10, 15, 16 și 18 din Legea nr.47/1992, să se pronunțe asupra constituționalității legii criticate.

41. Examinând obiecția de neconstituționalitate, Curtea observă că, în esență, criticile de neconstituționalitate vizează încălcarea dispozițiilor art.1 alin.(5) din Constituție, susținută prin prisma caracterului neclar al intervențiilor legislative efectuate cu privire la anumite date de identificare a suprafețelor de teren din cuprinsul anexei la legea criticată, aspect de natură să genereze insecuritate juridică.

42. Din examinarea legii criticate, Curtea observă că aceasta este structurată într-un articol unic care stabilește înlocuirea anexei nr.2.11 la Legea nr.45/2009 cu anexa la legea criticată. Din analiza comparativă a anexei nr.2.11 la Legea nr.45/2009 și a anexei la legea supusă controlului de constituționalitate, Curtea observă că în cuprinsul anexei la legea criticată sunt operate o serie de modificări, completări și eliminări ale unor date de identificare a suprafețelor minime de teren din domeniul public al statului, aflate în administrarea Institutului de Cercetare-Dezvoltare pentru Cînetică și resurse montane Miercurea-Ciuc, județul Harghita, indispensabile activității de cercetare-dezvoltare-inovare și multiplicării materialului biologic.

43. Astfel, cu privire la categoria de folosință „arabil”, la nivelul comunei Sânsimion, datele cu privire la tarlăua 10, parcela 49 și suprafața 9,5800 ha sunt modificate, devenind tarlăua 6, parcela 23 și suprafața 21,800 ha, fiind modificat, în consecință, totalul (de la 10,7800 ha la 23,0000 ha).

44. La nivelul comunei Păuleni-Ciuc, este eliminat rândul referitor la tarlăua 2, parcela 505, categoria de folosință „arabil” și suprafața 15,0000 ha, fiind modificat, în consecință totalul (de la 29,0000 ha la 14,0000 ha).

45. La nivelul comunei Sâncrăieni, se introduc date noi cu privire la tarlăua 2, parcela 505, categoria de folosință „arabil” și suprafața 15,0000 ha.

46. La nivelul comunei Joseni, sunt modificate datele cu privire la tarlăua 24, parcela 297, categoria de folosință „pășune” și suprafața 24,0000 ha, fiind înlocuite cu următoarele caracteristici: tarlăua 8, parcela 230, categoria de folosință „arabil” și suprafața 14,0000 ha. Diferența de 10,000 ha este menționată în anexa la legea criticată la categoria de folosință „neproductiv”, cu următoarele caracteristici: tarlăua 8, parcelele 226, 228, 229. Este modificat totalul corespunzător categoriei de folosință „arabil” (de la 49,7800 ha la 76,0000 ha).

47. Referitor la categoria de folosință „fâneață”, la nivelul comunei Sânsimion, sunt eliminate rândurile care cuprind datele privind tarlalele 10, 53 și 53, parcelele 49/1, 529 și 538, suprafețele 1,2200 ha, 5, 5000 ha și 5, 5000 ha, precum și totalul de 12,2000 ha. Este modificat totalul corespunzător categoriei de folosință „fâneață” (de la 15,2200 ha la 3,0000 ha) și totalul corespunzător categoriei de folosință „agricol” (de la 89,0000 ha la 79,0000 ha).

48. La categoria de folosință „drum”, cu privire la terenul cu următoarele caracteristici: tarlăua 2, parcela 500, suprafața 3,0000 ha, este modificat locul unde este situat acesta (de la comuna Păuleni-Ciuc la comuna Sâncrăieni). De asemenea, la nivelul comunei Joseni sunt modificate datele cu privire la tarlăua și parcela suprafeței de 1,4500 ha, categoria de folosință „drum”.

49. La categoria de folosință „curți, construcții”, la nivelul municipiului Miercurea-Ciuc, pentru terenul intravilan în suprafață de 3,9100 ha este completată cu mențiunea „6921 (nr.cad. CF)” coloana cu privire la parcelă. La nivelul comunei Lăzarea, pentru terenul în suprafață de 3,0000 ha este eliminată mențiunea „3051” din coloana referitoare la parcelă. Este modificat totalul corespunzător categoriei de folosință „neproductiv” (de la 5,0000 ha la 15,0000 ha) și totalul corespunzător categoriei de folosință „neagricol” (de la 18,7300 ha la 28,7300 ha).

50. La nivel municipiului Miercurea-Ciuc, este modificat totalul pentru categoria de folosință „neagricol” (de la 4,1800 ha la 3,9100 ha).

51. La nivelul comunei Păuleni-Ciuc, este modificat totalul corespunzător categoriilor de folosință „agricol” + „neagricol”, suprafața de 35,0000 ha, în sensul că acesta devine totalul corespunzător categoriei de folosință „agricol”, suprafața de 17,0000 ha.

52. În final, prin anexa la legea criticată este completat totalul, în sensul includerii la comuna Sâncrăieni a suprafeței de 18,0000 ha, categoriile de folosință „agricol” + „neagricol”.

53. În aceste condiții, Curtea reține că intervenția legislativă, realizată prin anexa la legea criticată, constă, în esență, în modificarea locului unde este situat un anumit teren și a caracteristicilor tehnice ale unor terenuri, precum categoria de folosință, suprafața sau datele cu privire la tarlăua și parcela aferente unor terenuri.

54. În jurisprudența sa, Curtea Constituțională a mai examinat constituționalitatea unor prevederi legale, structurate sub forma anexelor la lege, care nu aveau un temei-cadru în corpul actului normativ modificator ori în cel în vigoare (a se vedea, în acest sens, Decizia nr.366 din 29 iunie 2022, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.815 din 18 august 2022).

55. Astfel, din perspectiva tehnicii legislative, Curtea a reținut că anexele, ca părți componente ale unui act normativ, pot fi utilizate pentru stabilirea semnificației unor noțiuni sau a unor termeni instituiți prin actul normativ [anexa cu un index de termeni – art.37 alin.(2) din Legea nr.24/2000 privind normele de tehnică legislativă pentru elaborarea actelor normative, republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.260 din 21 aprilie 2010] ori pentru reglementarea unor norme cu caracter predominant tehnic, care conțin prevederi ce cuprind exprimări cifrice, desene, tabele, planuri sau altele asemenea [art.57 alin.(1) și (2) din Legea nr.24/2000]. De asemenea, prevederile art.57 alin.(3) din Legea nr.24/2000 urmăresc circumscrierea dispozițiilor cuprinse în anexele la un act normativ la temeiul-cadru din acest act.

56. Referitor la anexele la Legea nr.45/2009, Curtea Constituțională a reținut că acestea realizează o inventariere a terenurilor ce constituie obiectul de reglementare al actului normativ criticat. De asemenea, prevederile art.57 din Legea nr.45/2009 dispun că anexele fac parte integrantă din lege. Anexele cuprind datele de identificare a suprafețelor de teren aparținând domeniului public al statului, indispensabile cercetării-dezvoltării și multiplicării materialului biologic, și aflate în administrarea instituțiilor și unităților de cercetare-dezvoltare de drept public, care au ca obiect de activitate cercetarea-dezvoltarea în agricultură.

57. Totodată, Curtea a statuat că, prin reglementarea normelor de tehnică legislativă, legiuitorul a impus o serie de criterii obligatorii pentru adoptarea oricărui act normativ, a căror respectare este necesară pentru a asigura sistematizarea, unificarea și coordonarea legislației, precum și conținutul și forma juridică adecvate pentru fiecare act normativ. De aceea, respectarea acestor norme concură la asigurarea unei legislații ce respectă principiul securității raporturilor juridice, având claritatea și previzibilitatea necesare. Totodată, trebuie avute în vedere și dispozițiile constituționale ale art.142 alin.(1), potrivit cărora „*Curtea Constituțională este garantul supremației Constituției*”, și cele ale art.1 alin.(5), potrivit cărora „*în România, respectarea [...] legilor este obligatorie*”.

58. Curtea Constituțională a mai reținut că normele de tehnică legislativă referitoare la integrarea proiectului de lege în ansamblul legislației statuează că actul normativ trebuie să se integreze organic în sistemul legislației, scop în care actul normativ trebuie corelat cu prevederile actelor normative de nivel superior sau de același nivel cu care se află în conexiune.

59. Pornind de la aceste considerente, Curtea reține că, în prezenta cauză, intervenția legislativă este realizată exclusiv prin anexa la legea criticată și constă într-o serie de modificări, completări și eliminări ale unor date de identificare a terenurilor, cuprinse în anexa nr.2.11 la Legea nr.45/2009, concretizate în modificarea locului unde este situat un anumit teren, a categoriei de folosință a unor terenuri sau a datelor referitoare la parcela, tarla și suprafața terenului.

60. Reținând că anexa la legea criticată face parte integrantă din lege și că, în consecință, aceasta conține norme juridice care au forța juridică a actului de reglementare primară din care fac parte, Curtea precizează că orice modificare a acesteia produce efecte juridice în ceea ce privește regimul juridic corespunzător dreptului de proprietate publică al statului asupra suprafețelor de teren reglementate.

61. Astfel, Curtea constată că, în absența unor norme juridice care să constituie temeiul-cadru al modificărilor operate sub aspect numeric, al locului terenului sau al categoriei de folosință a terenurilor, este greu sau imposibil de înțeles semnificația juridică a modificărilor intervenite, respectiv dacă acestea vizează simple operațiuni de evidență a terenurilor, cu caracter exclusiv tehnic, sau dimpotrivă, au implicații asupra regimului juridic aplicabil acestor suprafețe de teren. În același sens, Curtea observă că, în punctul său de vedere asupra obiecției de neconstituționalitate, Guvernul arată că operațiunile preconizate prin legea criticată nu sunt susținute de o documentație justificativă, nefiind posibilă aprecierea legalității măsurilor.

62. De altfel, chiar rațiunea reglementării prin legea criticată este dificil de înțeles, de vreme ce instrumentul de motivare a propunerii legislative nu clarifică documentat și complet finalitatea și implicațiile pe care toate modificările propuse le au asupra legislației în vigoare și se armonizează cu aceasta. În același sens este și Avizul Consiliului Legislativ nr.953 din 18 august 2022, prin care a fost avizată negativ propunerea legislativă pentru modificarea și completarea Legii nr.45/2009 privind organizarea și funcționarea Academiei de Științe Agricole și Silvicultură „Gheorghe Ionescu-Șișești” și a sistemului de cercetare-dezvoltare din domeniile agriculturii, silviculturii și industriei alimentare.

63. În aceste condiții, Curtea reține că, astfel cum este redactată, legea criticată apare ca o reglementare arbitrară, aleatorie, caracterizată de o neclaritate contrară înseși rațiunii de reglementare prin lege a domeniului vizat.

64. În consecință, Curtea constată că legea criticată, prin modul deficitar de redactare, nu corespunde exigențelor de calitate a legii, ce se desprind din principiul legalității consacrat de art.1 alin.(5) din Constituție, sub aspectul clarității, preciziei și previzibilității normei juridice, cu consecința neconstituționalității legii în ansamblul său.

65. Având în vedere concluzia mai sus enunțată și în acord cu jurisprudența în materie a Curții Constituționale, nu se vor va mai analiza celelalte aspecte de neconstituționalitate invocate, întrucât viciul de neconstituționalitate care afectează legea în ansamblul său nu permite deslușirea exactă și neechivocă a conținutului legii supuse controlului de constituționalitate. Analiza celorlalte critici de neconstituționalitate intrinsecă ar presupune atribuirea unui înțeles normelor pe care legea le cuprinde, înțeles dificil de identificat în cazul unei reglementări confuze (a se vedea, în acest sens, Decizia nr.619 din 11 octombrie 2016, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.6 din 4 ianuarie 2017, paragraful 49, sau Decizia nr.404 din 6 iunie 2019, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.580 din 16 iulie 2019, paragraful 93).

66. Pentru considerentele arătate, în temeiul art.146 lit.a) și al art.147 alin.(4) din Constituție, precum și al art.11 alin.(1) lit.A.a), al art.15 alin.(1) și al art.18 alin.(2) din Legea nr.47/1992, cu unanimitate de voturi,

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

În numele legii

DECIDE:

Admite obiecția de neconstituționalitate formulată de Președintele României și constată că Legea pentru modificarea anexei nr.2.11. la Legea nr.45/2009 privind organizarea și funcționarea Academiei de Științe Agricole și Silvicultură „Gheorghe Ionescu-Șișești” și a sistemului de cercetare-dezvoltare din domeniile agriculturii, silviculturii și industriei alimentare este neconstituțională.

Definitivă și general obligatorie.

Decizia se comunică Președintelui României, președinților celor două Camere ale Parlamentului și prim-ministrului și se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Pronunțată în ședința din data de 13 decembrie 2023.